

**PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
OGÓLNOKSZTAŁCĄCEJ SZKOŁY BALETOWEJ
im. LUDOMIRA RÓŻYCKIEGO W BYTOMIU**

Misja szkoły

Jesteśmy szkołą sprzyjającą wszechstronnemu rozwojowi osobowości ucznia, szczególnie troszczącą się o jego indywidualny rozwój artystyczny.

Kształcimy samodzielność, kreatywność i poczucie odpowiedzialności ucznia.

Rok szkolny 2024/2025

Podstawy ogólne programu wychowawczo – profilaktycznego

I. PREAMBUŁA

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany jest w Ogólnokształcącej Szkole Baletowej w Bytomiu przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski i wynika z przyjętej Koncepcji Pracy Szkoły. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły oraz Strategią działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych wobec uczniów.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole z uwzględnieniem priorytetów Ministerstwa Edukacji Narodowej. Rolą szkoły, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnymi programami nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Program wychowawczo-profilaktyczny powstał w oparciu o diagnozę środowiska szkolnego, analizę jego problemów i potrzeb oraz ocenę możliwości szkoły i nauczycieli, poprzez indywidualne działania nauczycieli, pedagoga i psychologów (obserwacje, rozmowy z rodzicami, uczniami, ankiety) i analizę efektów zrealizowanych programów autorskich.

Zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły,
- współdziałanie ze środowiskiem lokalnym szkoły,
- odpowiedzialność za efekty realizacji programu.

Program wychowawczo - profilaktyczny jest zgodny z Misją i wizją szkoły oraz Modelem absolwenta szkoły.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z 10 grudnia 1948 r.
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 roku o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 czerwca 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych.
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 14 sierpnia 2019 r. w sprawie podstaw programowych w zawodach szkolnictwa artystycznego.
- Ustawa z dnia 24 marca 2022 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw,
- Rządowy Program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań: Razem Bezpieczniej im. W. Stasiaka na lata 2022-2024 prowadzony przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy
- Statut Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej im. L. Różyckiego w Bytomiu
- Priorytety Centrum Edukacji Artystycznej na rok szkolny 2023/2024

III. CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY I ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Ogólnokształcąca Szkoła Baletowa im. L. Różyckiego w Bytomiu jest szkołą publiczną.

Podstawowym zadaniem realizowanym w naszej Szkole niezmiennie pozostaje nauka tańca klasycznego, o który dbamy przez codzienną pracę oraz udział w różnego typu warsztatach, lekcjach, pokazach dla nauczycieli i uczniów. Dużą wagę przywiązujemy do szeroko rozumianego kształtowania postaw humanistycznych, dbania o poziom nauczania języków i poszerzania horyzontów myślowych naszych wychowanków.

Kształcimy uczniów od I klasy baletowej (co odpowiada poziomowi IV klasy szkoły podstawowej) do klasy IX (co odpowiada poziomowi IV klasy liceum ogólnokształcącego). Od roku szkolnego 2023/2024 została po kilkuletniej przerwie otwarta klasa I wczesnoszkolna. W bieżącym roku także w skład szkoły wchodzi internat, który zapewnia opiekę wychowankom.

Początek działalności Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej sięga 1946 roku, kiedy to została powołana Prywatna Szkoła Baletowa w Sosnowcu z siedzibą w Pałacu Dietla. Jej założycielką była Tacjana Wysocka (1894 – 1970), polska tancerka, choreograf, pedagog i publicysta. W 1948 roku szkoła artystyczna w Sosnowcu została przekształcona w Liceum Choreograficzne, które następnie - w styczniu 1950r. - upaństwowiono.

W sierpniu 1955 roku placówkę, ze względu na potrzebę praktykowania na scenie Opery Śląskiej, przeniesiono do Bytomia i tymczasowo umieszczono w gmachu Szkoły Muzycznej przy ulicy Moniuszki.

W lutym 1958r. szkoła przeprowadziła się do pobliskiej, adaptowanej na ówczesne potrzeby kształcenia baletowego, kamienicy czynszowej przy ulicy Jagiellońskiej w Bytomiu, gdzie mieści się do dnia dzisiejszego, borykając się nadal z trudnościami lokalowymi.

W trakcie obchodów jubileuszowych z okazji 30-lecia utworzenia nadano Szkole imię Ludomira Różyckiego.

W osobnym budynku przy ulicy Zabrzeńskiej mieści się od 1999r. Internat Szkoły.

IV. MISJA I WIZJA SZKOŁY

Jesteśmy szkołą sprzyjającą wszechstronnemu rozwojowi osobowości ucznia, szczególnie troszcząc się o jego indywidualny rozwój artystyczny.

Kształcimy samodzielność, kreatywność i poczucie odpowiedzialności ucznia.

V. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Absolwent szkoły baletowej jest kreatywny, samodzielny i odpowiedzialny.

VI. WYNIKI DIAGNOZY SZKOLNEJ

W badaniu wzięło udział 54 uczniów z klas IV - IX

85 % (46 osób) uczniów w szkole czuje się bezpiecznie oraz prawie 80 procent uczniów uważa, że w szkole nie ma zagrożeń zmniejszających ich poczucie bezpieczeństwa.

Najwięcej uczniów (60 %) uważa, że wpływ na respektowanie przez uczniów norm społecznych ma godzina z wychowawcą, w dalszej kolejności dyżury nauczycieli na przerwach (16 %) oraz indywidualne rozmowy z wychowawcą (14%).

Uczniowie jako mocne strony szkoły wymieniają przykładowo:

„wyszkoleni nauczyciele, profesjonalne podejście, możliwość rozwoju”

„rozwój artystyczny, możliwość zdawania matury, łączenie pasji z nauką”

„kształcenie zawodu, przyjaźni nauczyciele (zazwyczaj), miła atmosfera w klasach”

Uczniowie wskazali na występowanie poszczególnych problemów w ciągu ostatnich 12 miesięcy

- brak akceptacji samego siebie i swojego wyglądu

- trudności w koncentracji

- trudności ze snem

- brak motywacji do działania

- brak chęci do życia

Na pytanie Na jakie problemy uczniów naszej szkoły powinno się zwrócić szczególną uwagę?

Odpowiedzieli np.:

„na zdrowie psychiczne i problemy z odżywianiem (dla niektórych)”

„zmęczenie, przeciążenie”

„problemy żywieniowe i zdrowotne”

„samoocena”

74 procent uczniów nigdy nie była namawiana do palenia papierosów, a 24 % znalazła się w takiej sytuacji, ale odmówiła. 100 procent badanych uczniów zadeklarowało, że nie palą papierosów.

72 % uczniów nigdy nie piło alkoholu, 14 % deklaruje, że raz spróbowali. Z odpowiedzi uczniów wynika, że 8 osób (14 %) było poczęstowanych alkoholem przez członków rodziny, 6 osób (11%) przez kolegów/koleżanki.

91 % uczniów wie co to są narkotyki i dopalacze. 93 % (50 osób) uczniów wie jakie są skutki nałogów. Ponad 76 % (41 osób) uczniów uważa, że zadaniem rodziny jest przestrzeganie przed negatywnymi skutkami nałogów, na drugim miejscu stawiają szkołę (22 osoby czyli 41%). Żaden uczeń nie był w szkole zachęcany do zażywania narkotyków i dopalaczy.

Badani uczniowie mają do rodziców (zwłaszcza mamy, a także rodziny, siostry) największe zaufanie. W przypadku namawiania lub zmuszania do zażywania substancji psychoaktywnych przez kogoś (70 % -33 osoby) do nich najczęściej zwróciliby się o pomoc, na drugim miejscu zwróciliby się do koleżanki czy kolegi (25%).

28 procent uczniów doświadczyło zjawiska cyberprzemocy.

Uczniowie uważają, że aby szkoła, do której uczęszczają była wolna od używek i cyberprzemocy należy podjąć następujące działania przykładowo:

„Zajęcia profilaktyczne mówiące o skutkach”

„Rozmowy z psychologiem na osobności”

„Rozmawiać o negatywnych skutkach używek, które rozwiną się dopiero w późniejszym okresie życia oraz że będą tego później żałowali. Pokazywanie zniszczonych organów przez używki”.

VII. POWINNOŚCI WYCHOWAWCZE PRACOWNIKÓW PEDAGOGICZNYCH I NIEPEDAGOGICZNYCH

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Nauczyciele przedmiotów artystycznych:

- biorą odpowiedzialność za budowanie dobrej atmosfery podczas zajęć,
- dbają o poprawną komunikację interpersonalną z uczniem i jego rodzicami,
- wspierają ucznia w rozwoju osobistym i artystycznym poprzez pozytywne motywowanie,
- modelują zachowania ucznia swoim własnym zachowaniem i postawą,
- chronią ucznia przed zachowaniami ryzykownymi oraz udzielają pomocy w sytuacjach kryzysowych,
- posiadają pełną wiedzę o specjalnych potrzebach edukacyjnych ucznia,
- wykazują się umiejętnością dostosowania metod pracy artystycznej do potrzeb i możliwości ucznia.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego, uzależnień uczniów oraz innych zachowań kryzysowych,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie i dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- na podstawie dokonanego rozpoznania potrzeb uczniów oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo - Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny,

- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,

Pedagog szkolny, pedagog specjalny/psycholog szkolni:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczno - pedagogiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno - wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno - pedagogiczną, a także z sądem, policją, innymi specjalistami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży.

Rodzice/opiekunowie prawni:

- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- uczestniczą w zebraniach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły oraz rozrywkowej,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.

VIII. OGÓLNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

Cele ogólne:

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym.

Ujęte w programie działania, zawierają się w czterech podstawowych aspektach:

- wspomaganie naturalnego rozwoju uczniów (zaspokajanie potrzeb, rozwijanie potencjałów i możliwości, budowanie wspierającej relacji nauczyciel-uczeń).
- kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane.
- profilaktyka zachowań ryzykownych.
- korekcja deficytów i urazów (złych/niekonstruktywnych doświadczeń) powstałych w toku wcześniejszego wychowania.

Cele szczegółowe:

Szkoła prowadzi działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną w celu przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym.

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

Cele wychowawcze w szkole artystycznej realizowane są w takich obszarach rozwojowych ucznia, jak:

- *rozwój artystyczny* – rozbudzenie i rozwijanie zdolności i umiejętności w stopniu pozwalającym na czynną działalność zawodową,
- *rozwój psychiczny (poznawczy i emocjonalny)* - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- *rozwój społeczny* - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- *rozwój duchowy* - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej. Cele profilaktyczne osiągnane są w obszarach: rozwój fizyczny, profilaktyka zagrożeń, pomoc psychologiczno – pedagogiczna, pedagogizacja rodziców oraz rozwój kompetencji psychologicznych i wychowawczych nauczycieli.

Czynniki chroniące i czynniki ryzyka:

- przez *czynniki chroniące* należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka.
- przez *czynniki ryzyka* należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy w zakresie występowania w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka, dokumentacji wychowawców klas, pedagoga i psychologa szkolnego, ustalono:

Czynniki ryzyka:

- przeciążenie nauką,
- zmęczenie, przeciążenie
- problemy ze snem
- problemy z koncentracją,
- brak motywacji do działania
- zmiany nastroju i napędu
- doświadczenie niepowodzeń szkolnych,
- grupa uczniów z opiniami, trudnościami emocjonalnymi, brakiem zainteresowania nauką szkolną;
- zachowania problemowe rówieśników związane z kontaktowaniem się online: hejt;
- nadmierne korzystanie ze smartfonów, tabletów i urządzeń elektronicznych oraz zagrożenia z tego wynikające: zagrożenia dla zdrowia fizycznego (wady postawy, wady wzroku, nadwaga), zagrożenia psychospołeczne (zagrożenia w ruchu drogowym, rozluźnienie więzi społecznych, ograniczenie aktywności życiowej do rzeczywistości wirtualnej, upublicznianie danych osobowych oraz zdjęć i informacji prywatnych);
- wpływ szkodliwych wzorców urody obecnych w mediach społecznościowych na dzieci i młodzież.
- zaburzenia odżywiania;
- zaburzona struktura rodzin (rodziny niepełne, zrekonstruowane).

Czynniki chroniące:

- pozytywne kontakty z rodzicami, zaufanie do rodziców, rodziny,
- wsparcie wychowawców, nauczycieli i specjalistów,
- pomoc psychologiczno-pedagogiczna,
- działania profilaktyczne, w tym przekazywanie informacji o szkodliwości środków psychoaktywnych, nikotynizmu i alkoholizmu,

- przyjazna i bezpieczna atmosfera w szkole,
- wiedza dotycząca zagrożeń związanych z nadmiernym używaniem smartfonów, tabletów i innych urządzeń elektronicznych,
- wiedza dotycząca szkodliwości substancji psychoaktywnych;

Wnioski:

- kształtować postawy i nawyki prozdrowotne uczniów;
- otwarcie mówić o zdrowiu psychicznym,
- wzmacniać u uczniów umiejętności radzenia sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi,
- obserwować i w razie potrzeby organizować pomoc psychologiczną dla uczniów mających zaburzenia emocjonalne;
- stosować procedury szybkiego reagowania w sytuacjach kryzysowych;
- wspierać rodzinę w kształtowaniu umiejętności radzenia sobie z sytuacją kryzysową w rodzinie;
- organizować pomoc dla dzieci z trudnościami w nauce.
- kontynuować zajęcia wychowawcze o charakterze integracyjnym i budującym współpracę w oddziałach klasowych;
- organizować prelekcje, spotkania, warsztaty ze specjalistami.

Szkoła realizując te działania współpracuje z jednostkami samorządu terytorialnego, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, specjalistyczną poradnią psychologiczno – pedagogiczną w Częstochowie, placówkami doskonalenia nauczycieli, powiatową stacją sanitarno - epidemiologiczną, policją, a także z podmiotami, które prowadzą statutową działalność w zakresie oświaty i wychowania.

IX. REKOMENDACJE WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE Centrum Edukacji Artystycznej na rok szkolny 2024/2025

1. Współpraca między nauczycielami przedmiotów artystycznych a nauczycielami przedmiotów ogólnokształcących w szkołach artystycznych oraz wychowawcami burs

Uczeń szkoły artystycznej ma kontakt z szerokim gronem nauczycieli i wychowawców, zarówno w zakresie przedmiotów ogólnokształcących, artystycznych, jak i oddziaływań wychowawczych. Dla prawidłowego rozwoju i efektywnej edukacji uczniów niezbędna jest ścisła współpraca między nauczycielami wszystkich specjalności oraz wychowawcami. Ma to szczególne znaczenie w przypadku wspomagania uczniów szczególnie uzdolnionych, ale o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz uczniów doświadczających trudności emocjonalnych lub wychowawczych. Zakres współpracy nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących z nauczycielami przedmiotów artystycznych i wychowawcami powinien obejmować każdą sferę funkcjonowania uczniów, tzn. zarówno w wymiarze organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w wymiarze interwencji

wynikających z doświadczania przez ucznia sytuacji trudnych oraz w wymiarze wspomagania jego rozwoju zarówno intelektualnego, poznawczego czy społecznego.

2. Profilaktyka zdrowia fizycznego uczniów szkół artystycznych

Zdrowie fizyczne uczniów szkół baletowych jest bardzo istotnym aspektem kształcenia artystycznego, bowiem dobra kondycja fizyczna stanowi fundament sprawności tanecznych. Natomiast problematyka zdrowia fizycznego wśród uczniów szkół muzycznych i plastycznych nie wybrzmiewa dostatecznie mocno, a temat jest ważny z punktu widzenia zarówno terażniejszego, jak i przyszłego dobrostanu psychofizycznego artysty. Czynne uprawianie i uczenie się sztuki może wywoływać liczne urazy i przeciążenia fizyczne, które zalicza się do ryzyka zawodowego. Jednak o przeciwdziałaniu owemu ryzyku zarówno uczniowie, jak i nauczyciele przedmiotów artystycznych mają często wiedzę niewystarczającą. Dlatego wskazana jest ścisła współpraca w tym zakresie kadry pedagogicznej szkół artystycznych z nauczycielami wychowania fizycznego i/lub innymi specjalistami w zakresie zdrowia fizycznego, w celu pogłębienia i rozszerzenia katalogu dedykowanych ćwiczeń korekcyjnych, które podtrzymują dobrostan fizycznych uczniów szkół muzycznych, plastycznych i baletowych.

3. Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dn. 18.08.2015 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tj. Dz.U. 2020 poz. 1449) przeprowadzenie w każdym roku szkolnym diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym, w tym zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów szkół artystycznych należy do obowiązków każdej szkoły artystycznej, zarówno z pionem ogólnokształcącym, jak i realizującej kształcenie wyłącznie artystyczne oraz każdej bursy szkolnictwa artystycznego. Diagnoza winna być zrealizowana w terminie do 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego 2024/2025. Dopiero na podstawie uzyskanych wyników zespół ds. programu wychowawczo-profilaktycznego opracowuje plan, którego najbardziej istotną część stanowi harmonogram konkretnych działań wychowawczo-profilaktycznych do realizacji w br. szkolnym.

X. UCZESTNICZY I REALIZATORZY PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

1. Dyrektor, wicedyrektor, kierownicy,
2. Wszyscy nauczyciele, a w szczególności wychowawcy klas i nauczyciele zawodu,
3. Akompaniatorzy,
4. Psycholodzy szkolni i pedagog szkolny, pedagog specjalny.
5. Wychowawcy w internacie, wychowawcy świetlicy, bibliotekarz,
6. Rodzice/ prawni opiekunowie,
7. Rehabilitanci,
8. Dietetyk.

Program adresowany jest do:

1. Uczniów,
2. Nauczycieli,
3. Rodziców.

Sfera fizyczna		
<i>Cele szczegółowe i zadania</i>	<i>Formy i metody realizacji</i>	<i>Odpowiedzialny</i>
<i>Profilaktyka zdrowotna</i>		
Kształtowanie postaw i nawyków prozdrowotne uczniów.	Zajęcia z zakresu zdrowego stylu życia i prawidłowego sposobu odżywiania. Realizacja akcji profilaktycznych.	Dyrektor, dietetyk, wychowawcy klas, nauczyciele przyrody.
Profilaktyka zaburzeń odżywiania.	Edukacja o zdrowym odżywianiu. Warsztaty, zajęcia tematyczne w obszarze zapobiegania zaburzeniom odżywiania, wpływu szkodliwych wzorców urody obecnych w mediach społecznościowych na dzieci i młodzież. Opracowanie informacji dotyczących Placówek udzielających pomocy osobom potrzebującym.	Psycholog szkolny, pedagog szkolny, dietetyk, specjaliści.
Profilaktyka zdrowia fizycznego uczniów szkół artystycznych.	Zajęcia wzmacniające, zajęcia z rehabilitantami.	Rehabilitanci, nauczyciele tańca
Studio Baletowe	Zajęcia baletowe dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych.	Nauczyciele tańca
Programy profilaktyczne: HIV/AIDS, WZW, Znamie? Znam je!	Lekcje biologii. Realizacja akcji profilaktycznych.	Nauczyciel biologii, wychowawcy internatu.
<i>Spędzanie czasu wolnego</i>		
Wdrażanie do aktywnego wypoczynku i rekreacji.	Wycieczki, wyjścia.	Wychowawcy klas, nauczyciele, wychowawcy

		światlicy, wychowawcy internatu
Efektywny wypoczynek	Pogadanki z wychowawcami, nauczycielami, warsztaty.	Pedagog szkolny/psycholog szkolny, wychowawcy klas, internatu, światlicy.
<i>Bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne</i>		
Diagnoza czynników ryzyka i czynników chroniących	Badanie ankietowe uczniów.	Pedagog szkolny i psycholog szkolny
Utrwalanie zasad bezpiecznego zachowania	Pogadanki na zajęciach i współpraca z policją w celu przeprowadzenia instruktażu na temat bezpieczeństwa w drodze do szkoły. Uświadamianie uczniom zagrożeń w kontaktach z obcymi, przebywania w niebezpiecznych miejscach, uczestniczenia w niebezpiecznych sytuacjach. Propagowanie akcji „Bezpieczne ferie” i „Bezpieczne wakacje”.	Dyrektor, wychowawcy klas, nauczyciele, policja.
Wdrażanie do bezpiecznych zachowań w szkole. Udzielanie i pomocy w nagłych wypadkach.	Pogadanki i rozmowy z uczniami, szkolenia nauczycieli. Zajęcia z pierwszej pomocy	Dyrektor, wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni.
Zapoznavanie pracowników i uczniów z przepisami BHP i ochrony p/pożarowej.	Systematyczne szkolenia pracowników w zakresie BHP i ochrony przeciwpożarowej.	
Propagowanie i wdrażanie zasad bezpiecznego korzystania z komputerów, telefonów komórkowych, smartfonów, tabletów oraz z Internetu. Przeciwdziałanie zjawisku fonoholizmu.	Obchody Dnia Bezpiecznego Internetu, przestrzeganie zasad Netykiety podczas zajęć komputerowych.	Wychowawcy nauczyciele zajęć komputerowych
Sfera psychiczna		
Radzenie sobie w trudnych sytuacjach oraz wdrażanie postaw asertywnych	Indywidualne rozmowy z uczniami, pogadanki na godzinie wychowawczej, spotkania z pedagogiem i specjalistami, warsztaty asertywności.	Wychowawcy, wychowawcy internatu, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny, rodzice, specjaliści.
Kształcenie umiejętności akceptacji samego siebie oraz	Indywidualne rozmowy z uczniami, pogadanki na godz. wychowawczej,	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog

wzmacnianie poczucia własnej wartości	spotkania z pedagogiem i specjalistami, warsztaty.	szkolny, psycholog szkolny rodzice, specjaliści.
Rozwijanie umiejętności dbania o swój nastrój oraz radzenia sobie z problemami.	Pogadanki nt. sposobów radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, rozwiązywania konfliktów. Zapoznanie uczniów z ćwiczeniami relaksującymi. Spotkania indywidualne z pedagogiem.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny rodzice, specjaliści.
Profilaktyka zdrowia psychicznego.	Obchody Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego, Dnia Walki z Depresją. Spis instytucji, w których można uzyskać pomoc i radę, telefon zaufania.	Wszyscy nauczyciele
Profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych		
Nabywanie przez uczniów wiedzy o destrukcyjnym wpływie alkoholu, narkotyków, dopalaczy na zdrowie i rozwój człowieka. Uświadomienie przebiegu procesu uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Uświadomienie prawnych konsekwencji posiadania narkotyków.	Spotkania ze specjalistami. Rozmowy na lekcjach wychowawczych oraz lekcjach biologii. Realizacja programów psychoedukacyjnych i profilaktycznych np. „ARS”.	Pedagog szkolny/ psycholog szkolny, certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień wychowawcy, nauczyciel biologii specjaliści.
Zapoznanie uczniów z formami pomocy osobom uzależnionym i zagrożonym uzależnieniami.	Przekazanie informacji na temat działających ośrodków leczących uzależnienia. Udostępnianie materiałów informacyjnych	Pedagog szkolny/ psycholog szkolny, certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień wychowawcy, nauczyciel biologii specjaliści.
Sfera intelektualna		
Odkrywanie własnych uzdolnień i możliwości. Rozwijanie swoich pasji, talentów i zainteresowań. Rozwijanie kreatywnego myślenia.	Organizowanie i udział w konkursach przedmiotowych, interdyscyplinarnych, indywidualna praca z uczniem, prezentacje osiągnięć uczniów, praca w grupach, gry i zabawy integracyjne. Praca projektowa. Cykl zajęć plastycznych, twórczych.	Wychowawcy, wychowawcy internatu, nauczyciele, pedagog szkolny, rodzice.
Diagnozowanie potrzeb i organizowanie pomocy uczniom z problemami dydaktycznymi i	Wyrównywanie braków edukacyjnych poprzez uczestnictwo w zajęciach o charakterze dydaktycznym –	Dyrektor, Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog

wychowawczymi.	wyrównawczych. Zindywidualizowanie metod pracy z dziećmi z trudnościami. Współpraca z PPP i szkolnym pedagogiem/psychologiem.	szkolny. Nauczyciele zawodu.
Sfera społeczna		
Funkcjonowanie w grupie		
Kształtowanie umiejętności współpracy.	Uroczystości i imprezy szkolne według szkolnego kalendarza wydarzeń na rok 2024/2025. Umożliwienie uczniom wchodzenia w różnorakie role.	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele zawodu.
Kształtowanie umiejętności współdziałania i umiejętności rozwiązywania konfliktów.	Zajęcia z wychowawcą, pogadanki, warsztaty.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog/psycholog, świetlica.
Kształtowanie poprawnej relacji rówieśniczej i komunikacji interpersonalnej.	Integrowanie uczniów za zajęciach. Organizowanie wspólnych wyjść, wycieczek i wyjazdów. Internackie Centrum Pomocy Koleżeńskiej.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, wychowawcy świetlicy, wychowawcy internatu.
Zapobieganie pojawianiu się zjawiska przemocy rówieśniczej wśród uczniów.	Zajęcia tematyczne, warsztaty.	Wychowawcy, pedagog, psycholog.
Wspieranie rozwoju uczniów w młodszym wieku szkolnym oraz uczniów nowoprzyjętych.	Zajęcia integracyjne, warsztaty, diagnozowanie potrzeb uczniów. Indywidualne konsultacje i porady.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog /psycholog, wychowawcy świetlicy.
Zapobieganie przemocy w rodzinie		
Edukacja na temat przemocy w rodzinie i praw dziecka.	Organizowanie zajęć tematycznych dotyczących praw dziecka, lekcje j. polskiego, zajęcia ze specjalistami. Dzień Praw Dziecka.	Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog, psycholog.
Wdrożenie standardów ochrony małoletnich.	Zapoznanie pracowników, rodziców i uczniów. Gazetki tematyczne.	Dyrektor, wychowawcy klas, specjaliści szkolni.
Otoczenie opieką uczniów z rodzin, w których występują przejawy przemocy psychicznej i/lub fizycznej.	Systematyczna obserwacja i ocena relacji rodzinnych uczniów. Indywidualne porady/konsultacje z uczniami i rodzicami prowadzone przez nauczycieli i szkolnych specjalistów. Systematyczny kontakt z rodzinami, w których panuje przemoc. Kontakt z pedagogiem szkolnym.	Dyrektor, Rada Rodziców pedagog szkolny, psycholog szkolny, wychowawcy, wszyscy nauczyciele, specjaliści, instytucje.

	Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Sąd Rodzinny, OIK) oraz działanie w ramach procedury „Niebieska Karta”.	
Przeciwdziałanie agresji i przemocy		
Współpraca z rodzicami / opiekunami uczniów sprawiających kłopoty wychowawcze.	Konsultacje z pedagogiem szkolnym rodziców dzieci sprawiających trudności wychowawcze.	Dyrektor, pedagog szkolny psycholog szkolny, wychowawcy.
Wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za własne zachowanie i podejmowane decyzje.	Pogadanki, dyskusje na lekcjach, podczas zebrań z rodzicami, prelekcje policji.	Pedagog szkolny/, psycholog szkolny, wychowawcy, specjaliści.
Ukazywanie alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów.	Psychoedukacja na temat relacji rówieśniczych, sposobów rozwiązywania konfliktów.	Pedagog szkolny psycholog szkolny, wychowawcy.
Sfera aksjologiczna		
Pielęgnowanie i tworzenie tradycji szkoły.	Imprezy i uroczystości szkolne.	Wychowawcy, nauczyciele, samorząd szkolny.
Zapoznanie z dorobkiem kulturowym narodu oraz budowanie szacunku do symboli narodowych, tradycji narodu polskiego, jego kultury i języka.	Wyjścia do opery, teatru, muzeum, filharmonii. Wystawy. Lekcje języka polskiego, historii, WOS.	Wychowawcy, nauczyciele, samorząd szkolny.
Rozwój artystyczny		
Rozwijanie twórczych zdolności jednostki i zespołu, wykształcenie ekspresji artystycznej oraz pobudzanie aktywności.	Udział uczniów w konkursach tańca i koncertach, warsztatach tanecznych, festiwalach. Udział uczniów w uroczystościach szkolnych, przygotowywanie inscenizacji, wystaw plastycznych, konkursach literackich i recytatorskich. Stosowanie metod aktywizujących na wszystkich lekcjach. Organizowanie imprez prezentujących osiągnięcia wszystkich uczniów	Dyrekcja szkoły, nauczyciele j. polskiego, sztuki, wiedzy o tańcu, wszyscy nauczyciele.
Kształcenie indywidualności.	Uświadomienie wyjątkowości i niepowtarzalności osoby ludzkiej przez pogadanki, codzienny kontakt ucznia z nauczycielami zawodu.	Dyrekcja szkoły, nauczyciele j. polskiego, sztuki, wiedzy o tańcu, wszyscy nauczyciele.

	Umożliwienie uczniowi wyrażania własnej opinii, akceptacja zasadnych pomysłów uczniowskich. Zachęcanie do poszukiwania rozwiązań (artystycznych i życiowych) adekwatnych do możliwości i potrzeb własnego rozwoju. Dostosowywanie rodzaju zajęć repertuarowych do możliwości i potrzeb ucznia	
Praca z uczniem zdolnym.	Zajęcia repertuarowe i praktyki sceniczne. Konkursy.	Dyrekcja szkoły, nauczyciele zawodu.
Przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym.	Współdziałanie z samorządem lokalnym w celu rozwijania działalności kulturalnej. Współdziałanie z różnego typu instytucjami w kształceniu u uczniów postaw twórców i odbiorców kultury. Utrzymanie kontaktów z absolwentami szkoły	Dyrekcja szkoły, nauczyciele zawodu, nauczyciele, specjaliści.

XI. EWALUACJA PROGRAMU ODBYWA SIĘ POPRZEZ :

1. Ankietę ewaluacyjną
2. Obserwację
3. Rozmowy
4. Opinię uczniów, rodziców i nauczycieli
5. Analizę dokumentów szkolnych

Zespół nauczycieli we współpracy z Radą Rodziców i Samorządem Uczniowskim opracuje narzędzia służące diagnozowaniu poziomu realizacji programu wychowania. Na podstawie przeprowadzonych badań zespół ewaluacyjny wprowadza zmiany w Programie Wychowawczo - Profilaktycznym.

Program profilaktyczny ma charakter długofalowy i otwarty. Jego części mogą ulegać zmianom w zależności od aktualnych potrzeb wynikających z wniosków.